

DOMSTOLENS DOM

av den 7 juli 1992 *

I mål C-369/90

har Tribunal Superior de Justicia de Cantabria, Spanien, till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den domstolen mellan

Mario Vicente Micheletti m.fl.

och

Delegación del Gobierno en Cantabria.

Begäran avser tolkningen av artiklarna 3 c, 7, 52, 53 och 56 i EEG-fördraget, av rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster (EGT L 172, s. 14, fransk version; svensk specialutgåva, del 06, vol 01) samt av motsvarande härledda bestämmelser om fri rörlighet och etableringsfrihet för personer.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden O. Due, avdelningsordförandena F. A. Schockweiler, F. Grévisse, P. J. G. Kapteyn samt domarna G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Diez de Velasco, M. Zuleeg och J. L. Murray,

generaladvokat: G. Tesauero,

justitiesekreterare: H. A. Rühi, avdelningsdirektör,

* Rättegångsspråk: spanska.

12

MICHELETTI M.FL.

som beaktat de skriftliga yttrandena från

— Mario Vicente Micheletti, genom María del Carmen Simón-Altuna Moreno, Procuradora de los Tribunales, och genom Miguel Trueba Arguiñarena, advokat i Cantabria,

— den spanska regeringen, genom Carlos Bastarreche Sagües, generaldirektör med ansvar för samordning av gemenskapsrättsliga tvister, och genom Antonio Hierro Hernández-Mora, Abogado del Estado, vid statens rättstjänst för tvister vid domstolen, båda i egenskap av ombud,

— den italienska regeringen, genom professorn Luigi Ferrari Bravo, chef vid utrikesministeriets avdelning för diplomatiska tvister, i egenskap av ombud, biträdd av Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren Etienne Lasnet och genom Daniel Calleja, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, som beaktat förhandlingsrapporten,

som hört de muntliga yttranden som avgivits vid sammanträde den 3 december 1991

av sökanden i målet vid den nationella domstolen, av den spanska regeringen, företrädd av Gloria Calvo Díaz, i egenskap av ombud, och av kommissionen, och som hört generaladvokatens förslag till avgörande, framlagt vid sammanträde den 30 januari 1992,

meddelar följande

dom

1 Genom beslut av den 1 december 1990, som inkom till domstolen den 14 december 1990, har Tribunal Superior de Justicia de Cantabria, Spanien, i enlighet med artikel 177 i EEG-fördraget, ställt en fråga om tolkningen av artiklarna 3 c, 7, 52, 53 och 56 i EEG-fördraget samt av rådets direktiv 73/148/EEG av den 21 maj 1973 om avskaffande av restriktioner för rörlighet och bosättning inom gemenskapen för medborgare i medlemsstaterna i fråga om etablering och tillhandahållande av tjänster (EGT L 172, s. 14,

fransk version; svensk specialutgåva, del 06, vol 01).

13

DOM AV DEN 7.7.1992 - MAL C-369/90

2 Denna fråga har uppkommit inom ramen för en tvist mellan Mario Vicente Micheletti och Delegación del Gobierno en Cantabria. Mario Vicente Micheletti har både argentinskt och italienskt medborgarskap. Det sistnämnda har erhållits med stöd av artikel 1 i lag nr 555 av den 13 juni 1912 (GURI av den 30 juni 1912), i dess lydelse efter ändringen genom artikel 5 i lag nr 123 av den 21 april 1983 (GURI av den 26 april 1983), som föreskriver att barn med en italiensk far eller mor är italienska medborgare.

3 Det framgår av beslutet om hänskjutande att det spanska ministeriet för utbildning och vetenskap, den 13 januari 1989 godkände Mario Vicente Michelettis argentinska tandläkareexamen i enlighet med en överenskommelse om kulturellt samarbete mellan Spanien och Argentina. Den 3 mars 1989 ansökte han hos de spanska myndigheterna om ett tillfälligt uppehållstillstånd för gemenskapsmedborgare och uppvisade ett giltigt italienskt pass som utfärdats av Italiens konsulat i Rosario, Argentina. Den 23 mars 1989 beviljades han av de spanska myndigheterna det tillstånd han sökt för en giltighetsperiod på sex månader.

4 Innan den nämnda perioden hade löpt ut ansökte Mario Vicente Micheletti hos de spanska myndigheterna om ett permanent uppehållstillstånd för gemenskapsmedborgare i syfte att etablera sig i Spanien som tandläkare. Eftersom både hans ansökan och hans senare överklagande avvisades väckte Mario Vicente Micheletti talan vid den nationella domstolen i syfte att myndigheternas beslut skulle ogiltigförklaras, att det skulle fastställas att han var berättigad till uppehållstillstånd för gemenskapsmedborgare, vilket skulle ge honom rätt att utöva den nämnda verksamheten, och att hans familjemedlemmar var berättigade till uppehållstillstånd.

5 Det skall påpekas att de spanska myndigheternas avslag grundades på artikel 9 i den spanska Código civil, som föreskriver att i det fall en person har dubbelt medborgarskap och inget är spanskt, skall det medborgarskap gälla som sammanfaller med det land där den berörda personen har haft sin stadigvarande bosättning före ankomsten till Spanien, vilket för sökanden i målet vid den nationella domstolen innebär argentinskt medborgarskap.

6 Eftersom den nationella domstolen ansåg att det för att avgöra tvisten krävdes tolkning av gemenskapsrätten förklarade den målet vilande och ställde följande tolkningsfråga till domstolen:

"Kan artiklarna 3 c, 7, 52, 53 och 56 i EEG-fördraget samt rådets direktiv 73/148/EEG och motsvarande härledda rättsregler om fri rörlighet och etableringsfrihet

för personer tolkas så att de är förenliga med och därmed

14

MICHELETTI M.F.L.

tillåter att en nationell lagstiftning tillämpas som inte erkänner de

"gemenskapsrättsliga

rättigheter" som följer av en persons medborgarskap i en

annan medlemsstat inom gemenskapen, med den enda motiveringen att den berörda personen även är medborgare i ett tredje land, där han har haft sin stadigvarande bosättning, där han senast var bosatt eller där han faktiskt är bosatt?"

7 För en utförligare redogörelse för omständigheterna i tvisten vid den nationella domstolen, rättegångens förlopp och de till domstolen ingivna yttrandena hänvisas till förhandlingsrapporten. Handlingarna i målet i dessa

delar återges i det följande endast i den mån domstolens argumentation kräver det.

8 Tolkningsfrågan syftar huvudsakligen till att utröna om det strider mot gemenskapsrättens bestämmelser om etableringsfrihet att en medlemsstat nekar en medborgare från en annan medlemsstat som samtidigt är medborgare i tredje land rätten att åtnjuta denna frihet med motiveringen att enligt lagstiftningen i värdlandet anses han som medborgare i det tredje landet.

9 För att besvara denna tolkningsfråga finns det anledning att påminna om att enligt artikel 52 i fördraget omfattar etableringsfriheten personer som är "medborgare i en medlemsstat".

10 Att fastställa de kriterier som skall gälla för förvärv och förlust av medborgarskap

hör enligt internationell rätt till varje medlemsstats behörighet och denna behörighet skall utövas med iakttagande av gemenskapsrätten. Däremot har en medlemsstat inte rätt att genom sin lagstiftning inskränka verkningarna av tilldelningen av en annan medlemsstats medborgarskap, genom att ställa ytterligare villkor för att detta medborgarskap skall erkännas när det gäller utövandet av de grundläggande friheter som föreskrivs i fördraget.

11 Artikel 52 i fördraget kan följaktligen inte tolkas så att andra medlemsstater, i förhållande till en medborgare från en medlemsstat som samtidigt är medborgare i tredje land, har rätt att föreskriva vissa villkor för att erkänna personen som medborgare i gemenskapen, t.ex. att denne har sin stadigvarande bosättning i den förstnämnda staten.

12 Denna slutsats gör sig i ännu högre grad gällande eftersom en sådan möjlighet skulle få till följd att den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet

för gemenskapsrättens bestämmelser om etableringsfrihet skulle kunna variera från en medlemsstat till en annan.

15

DOM AV DEN 7.7.1992 - MÅL C-369/90

13 I överensstämmelse med denna tolkning föreskriver direktiv 73/148 att medlemsstaterna skall tillåta personer som avses i artikel 1 att resa in i landet mot uppvisande av enbart identitetskort eller pass (artikel 3) och att de skall bevilja dessa personer, och även de personer som avses i artikel 4, uppehållstillstånd eller tillfälligt uppehållstillstånd mot att de uppvisar bl.a. det dokument med vilket de kom in i landet (artikel 6).

14 När de berörda personerna uppvisar ett av de dokument som uppräknas i direktiv 73/148 för att bevisa att de är medborgare i en medlemsstat, har de andra medlemsstaterna inte rätt att vägra att godta detta med motiveringen att de berörda personerna även är medborgare i tredje land, som enligt värdlandets lagstiftning har företrädde framför medborgarskapet i medlemsstaten.

15 Tolkningsfrågan skall således besvaras enligt följande. Gemenskapsrättens bestämmelser om etableringsfrihet utgör hinder för att en medlemsstat nekar en medborgare från en annan medlemsstat som samtidigt är medborgare i tredje land rätten att åtnjuta denna frihet, med motiveringen att enligt lagstiftningen i värdlandet anses han som medborgare i det tredje landet.

Rättegångskostnader

166 De kostnader som har förorsakats den spanska regeringen, den italienska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

- angående den fråga som genom beslut av den 1 december 1990 förts vidare av Tribunal Superior de Justicia de Cantabria - följande dom:

Gemenskapsrättens bestämmelser om etableringsfrihet utgör hinder för att en medlemsstat nekar en medborgare från en annan medlemsstat som samtidigt är

16

MICHELETTI M.F.L.

medborgare i tredje land rätten att åtnjuta denna frihet, med motiveringen att enligt lagstiftningen i värdlandet anses han som medborgare i det tredje landet.

Due Schockweiler Grévisse Kapteyn

Mancini Kakouris Moitinho de Almeida

Rodríguez Iglesias Díez de Velasco Zuleeg Murray

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 juli 1992.

J.-G. Giraud

Justitiesekreterare

O. Due

Ordförande

17